

Legislation Institute of the Verkhovna Rada of Ukraine
National Security and Defense Council of Ukraine
Odessa State University of Internal Affairs
Odessa Military Academy
National Academy of the Security Service of Ukraine
Odessa National Maritime University
National University of Water and Environmental Engineering
Institute of Criminal Law and Applied Criminology (Chisinau)
Siedlce University of Natural Sciences and Humanities
Gdansk University of Physical Education and Sport
Center for Ukrainian and European Scientific Cooperation

International scientific conference

**MARITIME SECURITY
OF THE BALTIC-BLACK SEA REGION:
CHALLENGES AND THREATS**

December 23, 2021

Volume 2

2021

International scientific conference «Maritime security of the Baltic-Black sea region: challenges and threats» : conference proceedings, Vol. 2. (December 23, 2021, Odessa, Ukraine). Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 420 pages.

ORGANISING COMMITTEE

Foreign members of the Organizational Committee:

Kanels Juris – PhD in polit., Rector of the Transport and Telecommunication Institute (the Republic of Latvia);

Buzhor Valerii Heorhiiiovych – Doctor of Law, Professor, Rector of the Institute of Criminal Law and Applied Criminology, President of the Independent Criminological Association of the Republic of Moldova (the Republic of Moldova);

Stanislaw Topolewski – Phd hab., retired Colonel, Prof., Siedlce University of Natural Sciences and Humanities, Director of the Institute of Security Studies (the Republic of Poland);

Skalski Dariusz – Dr. hab. Prof., Gdansk University of Physical Education and Sport (the Republic of Poland);

Vareikis Vyantas – Doctor of Humanities, Professor, Leading Research Fellow, Institute of Baltic Region History and Archaeology, Klaipėda University (the Republic of Lithuania);

Petryk Artem – PhD in History, Senior Research Fellow, Institute of Baltic Region History and Archaeology of Klaipėda University (Republic of Lithuania).

Ukrainian members of the Organizational Committee:

Kuznichenko Serhii Oleksandrovych – Doctor of Law, Professor, Honored Worker of Science and Technology of Ukraine, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Rector of Odessa State University of Internal Affairs;

Prokofieva-Yanchylenko Dariia Mykhailivna – Doctor of Law, Honored Lawyer of Ukraine, Head of the Interdepartmental Research Center for Organized Crime at the National Security and Defense Council of Ukraine;

Kurovska Iлона Anatoliivna – PhD in Law, Senior Research Associate, Director of the Legislation Institute of the Verkhovna Rada of Ukraine;

Rudenko Serhii Vasylovych – Doctor of Engineering, Professor, Rector of Odessa National Maritime University;

Kliat Yurii Oleksandrovych – PhD in Engineering, Colonel, Deputy Head of Odessa Military Academy;

Cherniak Andrii Mykolaiovych – Doctor of Law, Professor, Colonel, Rector of the National Academy of the Security Service of Ukraine;

Grygus Ihor Mykhailovych – Doctor of Medical Sciences, Professor, Director the Educational and Scientific Institute of Health Care of the National University of Water and Environmental Engineering;

Vikhliaiev Mykhailo Yuriiiovych – Doctor of Law, Professor, Director of the Center for Ukrainian and European Scientific Cooperation.

Each author is responsible for content and formation of his/her materials.

The reference is mandatory in case of republishing or citation.

Морська безпека як складова національної економічної безпеки держави Кузьменко Ю. В., Думанський Р. В.	342
Екологічні аспекти забезпечення морської безпеки країн Балто-Чорноморського регіону Лобойченко В. М., Рашкевич Н. В., Леонова Н. О.	344
Інституціональні особливості морської та енергетичної безпеки в Балто-Чорноморському регіоні початку ХХІ століття: інструментарій і дипломатія міжнародних акторів (досвід Румунії та України) Циватий В. Г.	346
COUNTERING MARITIME ILLEGAL MIGRATION, HUMAN EXPLOITATION AND TRAFFICKING Проблема торгівлі людьми, її особливості та шляхи вирішення Баранова А. О.	351
Нелегальна міграція як засіб виживання в країнах пострадянського світу Беляєва О. П.	352
Торгівля людьми: шляхи запобігання Воронцов А. В.	356
Протидія нелегальній міграції морем: правові аспекти Герашенко О. С., Удренас Г. І.	359
The problem of combating human trafficking in the Baltic sea Kolesnyk A. Ye.	364
Міжнародно-правове регулювання протидії нелегальній міграції на морі Кортукова Т. О., Благодарний А. М.	367
Основні механізми протидії незаконній міграції морем Кравцова М. О.	371
Нелегальна міграція та торгівля людьми як складник організованої злочинності Невмержицький С. М.	374
Стан наукової розробленості проблеми оперативно-розшукового забезпечення виявлення та розслідування торгівлі людьми в морському середовищі Форос Г. В., Мельнікова О. О.	378

інфраструктури вимагає правового поля з метою забезпечення її юридичного визнання, охорони та протидії злочинним проявам знищення, пошкодження чи збою сталого функціонування цих об'єктів» [1, с. 91].

Висновки. Україні потрібна більш концептуальна та охоплююча усі напрями народного господарства стратегія (концепція) економічної безпеки України та держав Балто-Чорноморського регіону. Вона має визначати глобальні і поточні національні інтереси та цілі, а також методи, засоби та механізми їх досягнення і, відповідно, забезпечити морську безпеку, як складову національної економічної безпеки країни. До того ж така концепція повинна враховувати особливості міжнародного та базуватися на національному нормативно-правовому забезпечення морської безпеки.

Література:

1. Кузьменко Ю.В., Бондар В.В. Захист об'єктів критичної інфраструктури: адміністративно-правове забезпечення. *Юридичний бюлетень*. 2021. Вип. 21. С. 90–95.

ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОРСЬКОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇН БАЛТО-ЧОРНОМОРСЬКОГО РЕГІОНУ

Лобойченко Валентина Михайлівна

*доктор технічних наук, професор,
професор кафедри охорони праці та техногенно-екологічної безпеки,
Національний університет цивільного захисту України
м. Харків, Україна*

Рашкевич Ніна Владиславна

*PhD, викладач кафедри пожежної профілактики в населених пунктах,
Національний університет цивільного захисту України
м. Харків, Україна*

Леонова Наталія Олександрівна

*кандидат хімічних наук, доцент,
доцент кафедри хімічної метрології,
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
м. Харків, Україна*

Сучасний стан навколишнього середовища в подавляючій більшості випадків визначається антропогенною діяльністю. В свою чергу, зміни природних екосистем призводять до порушень в функціонуванні урбоекосистем, і загалом мають місце негативні наслідки на глобальному, біосферному, рівні. Так, однією із значних проблем на сьогодні є забруднення довкілля пластиковими відходами. Зростання кількості публікацій, присвячених потраплянню в довкілля пластикових відходів

зросла майже в 10 разів [1] за останні 10 років, що вказує на значне занепокоєння світового співтовариства існуючою проблемою. Міжнародні та національні екологічні організації, в свою чергу, наголошують на небезпеці забруднення довкілля пластиком та мікропластиком, особливо відзначаючи небезпеки для водного середовища [2, 3].

Величезні кількості пластикових виробів, що вийшли з експлуатації, з поверхневим та річковим стоком, внаслідок безпосереднього скидання з морського транспорту потрапляють в морські води, спричиняючи як безпосередньо механічне забруднення водних екосистем, так і хімічне забруднення. З одного боку, в морській воді присутні стабілізовані синтетичні полігідрокарбоніві сполуки та їх похідні, що можуть перебувати у практично незмінному стані сотні років. З іншого боку, токсичні сполуки, що все ж таки вимиваються з різних пластикових відходів, додатково негативно впливають на морські організми [4].

Пандемія Covid-19 спричинила додаткові небезпеки як медико-біологічного характеру, так і фізико-хімічного, зокрема, величезні кількості одноразових засобів індивідуального захисту (маски, рукавички тощо) неконтрольовано потрапили в річкові та морські води. Переважаюча більшість з них є синтетичними пластиковими виробами або ж містить їх елементи. Непластикові засоби індивідуального захисту також вносять свій вклад в забруднення довкілля, оскільки з них також вимиваються в довкілля забруднюючі речовини. Як наслідок, має місце додаткове навантаження на гідросферу внаслідок механічного та хімічного забруднення компонентами захисних рукавичок та, в першу чергу, масок [5].

Україна, як одна з країн Балто-Чорноморського регіону, також занепокоєна забезпеченням стану своєї морської безпеки, в тому числі, й за рахунок підтримання достатнього рівня екологічної безпеки морських вод. Той факт, що води Чорного моря вдвічі більш забруднені, ніж води Середземного моря [6], вказує на необхідність ретельного контролю як за скиданням стічних вод, так і за поводженням з відходами в державі. Відповідно до статистичних даних [7] серед поширених напрямів поводження з відходами є видалення їх на санкціоновані та несанкціоновані звалища – місця виникнення та поширення небезпечних подій або надзвичайних ситуацій.

Таким чином, дослідження особливостей поводження з відходами, в першу чергу, пластиковими, а саме – засобами індивідуального захисту – захисними масками та рукавичками, є на сьогодні важливою складовою забезпечення морської безпеки нашої держави.

Література:

1. Rabesandratana T. Research on ocean plastic surging, U.N. report finds. ScienceInsider. doi: 10.1126/science.abj9313. URL:

<https://www.science.org/content/article/research-ocean-plastic-surg-ing-un-report-finds>.

2. Parker L. The world's plastic pollution crisis explained. 2019. URL: <https://www.nationalgeographic.com/environment/article/plastic-pollution>.

3. Plastic Pollution. U.S. Environmental Protection Agency. URL: <https://www.epa.gov/trash-free-waters/plastic-pollution>.

4. Gallo F., Fossi C., Weber R. et al. Marine litter plastics and microplastics and their toxic chemicals components: the need for urgent preventive measures. *Environ. Sci. Eur.* 2018. 30, 13. URL: <https://doi.org/10.1186/s12302-018-0139-z>.

5. Лобойченко В.М., Леонова Н.О. Щодо дослідження впливу хімічного складу захисних масок медичного та немедичного призначення на стан довкілля. Всеукраїнська наукова конференція «Актуальні задачі хімії: дослідження та перспективи» (15 квітня 2021 року). Матеріали конференції. Житомир, 2021. С. 31.

6. Black Sea twice as polluted by marine litter as Mediterranean Sea – EU project's survey. United Nations Development Programme. 2019. URL: <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/en/home/presscenter/pressreleases/2019/black-sea-twice-as-polluted-by-marine-litter-as-mediterranean-se.html>.

7. Waste Atlas. In Map online. URL: <http://www.atlas.d-waste.com/>.

ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ МОРСЬКОЇ ТА ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ В БАЛТО-ЧОРНОМОРЬСЬКОМУ РЕГІОНІ ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ: ІНСТРУМЕНТАРІЙ І ДИПЛОМАТІЯ МІЖНАРОДНИХ АКТОРІВ (ДОСВІД РУМУНІЇ ТА УКРАЇНИ)

Ціватий В'ячеслав Григорович

Заслужений працівник освіти України,

кандидат історичних наук, доцент,

доцент кафедри історії світового українства,

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

м. Київ, Україна

У реаліях сучасного світу неможливе існування держави без активної зовнішньополітичної, безпекової та економічної діяльності. Головним завданням для будь-якої держави, насамперед, має стати власний вибір вектора співробітництва й інтеграції у світі. Однак цілком зрозуміло, що економіка може функціонувати лише в благополучному безпековому середовищі. У широкому трактуванні Балто-Чорноморський регіон має

International scientific conference «Maritime security of the Baltic-Black Sea region: challenges and threats»

December 23, 2021

Izdevniecība «Baltija Publishing»
Valdeķu iela 62 – 156, Rīga, LV-1058
E-mail: office@baltijapublishing.lv

Iespiests tipogrāfijā SIA «Izdevniecība «Baltija Publishing»
Parakstīts iespiešanai: 2021. 20. decembris.
Tirāža 100 eks.